

**Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koske-
vaksi lainsäädännöksi**

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 176/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 18/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 10 ja 10 a §, 13 §:n 1 momentti ja 2 mo-
mentin 2 ja 3 kohta sekä 7 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohta ja 4 momentin 1 kohta,
sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 10 § laeissa 1001/2012, 1267/2018, 1240/2020 ja 669/2022,
2 luvun 10 a § sekä 7 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohta sekä 4 momentin 1 kohta laissa 1267/2018,
sekä 2 luvun 13 §:n 1 momentti ja 2 momentin 2 ja 3 kohta laissa 906/2017, sekä
lisätään 2 lukuun uusi 10 b § seuraavasti:

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

10 §

Opiskelu

Päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Rajoitus koskee myös päätoi-
misen opiskelun lomajaksoja.

Eduskunnan vastaus EV 220/2022 vp

Päätoimisina pidetään:

- 1) opintoja, joiden tavoitteena on ammattikorkeakoulututkinnon tai ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen;
- 2) opintoja, joiden tavoitteena on yliopistossa suoritettavan alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon suorittaminen;
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisia opintoja, joiden tavoitteena on ammatillisen perustutkinnon tai tutkinnon osan tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suorittaminen;
- 4) lukio-opintoja, joiden oppimäärän mukainen laajuus on yhteensä vähintään 150 opintopistettä; sisäoppilaitoksessa järjestetyt lukio-opinnot katsotaan kuitenkin aina päätoimiseksi;
- 5) opintoja, joiden tavoitteena on tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) tarkoitetun koulutuksen suorittaminen;
- 6) perusopetuslain (628/1998) 46 §:ssä tarkoitetun aikuisten perusopetuksen opintoja, joiden laajuus on vähintään 22 kurssia lukuvuodessa;
- 7) avoimessa yliopistossa ja avoimessa ammattikorkeakoulussa suoritettavia opintoja, joiden opintosuunnitelman mukainen kesto on yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna yli kolme kuukautta ja laajuus keskimäärin vähintään viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti;
- 8) opintoja, joiden tavoitteena on yliopistossa suoritettavan jatkotutkinnon suorittaminen ja joiden opintosuunnitelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti;
- 9) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisia opintoja, joiden tavoitteena on ammatti- tai erikoisammattitutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joiden henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään 4,5 osaamispistettä opiskelukuukautta kohti;
- 10) vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitetussa kansanopistossa tai liikunnan koulutuskeskuksessa tapahtuvaa koulutusta, jonka opetusohjelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään 5 opintopistettä opiskelukuukautta kohti tai 25 opetustuntia viikossa;
- 11) muita kuin 1—10 kohdassa tarkoitettuja ammatillisia valmiuksia antavia keskimäärin vähintään neljänä päivänä kalenteriviikossa järjestettäviä kokoaikaisia opintoja.

10 a §

Opiskelua koskevat poikkeukset

Edellä 10 §:ssä säädetyistä poiketen työnhakijan opintoja ei pidetä päätoimisina, jos opiskeluaikaisen vähintään kuuden kuukauden vakiintuneen työssäolon tai yritystoiminnan harjoittamisen perusteella voidaan katsoa, ettei opiskelu ole esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle.

Työnhakijan opintoja ei pidetä päätoimisina myöskään, jos opinnot on aloitettu työsuhteen aikana ja työttömyys johtuu lomautuksesta tai irtisanomisesta taloudellisella tai tuotannollisella perusteella.

Työnhakijan opintoja ei pidetä päätoimisina myöskään:

- 1) jaksojen välisenä aikana, jos opinnot on järjestetty jaksotettuna ja kyse on:
  - a) 10 b §:ssä tarkoitetuista opinnoista;
  - b) työvoimakoulutuksena järjestetyistä opinnoista;
  - c) työttömyysetuudella tuetuista työnhakijan omaehtoisista opinnoista;

Eduskunnan vastaus EV 220/2022 vp

d) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitetuista omaehtoisista opinnoista;

2) siltä osin, kun työnhakija osallistuu työnantajan työsopimuslain 7 luvun 13 §:n tai merityösopimuslain 8 luvun 11 §:n nojalla järjestämään tai hankkimaan koulutukseen; jos työnantaja kustantaa työntekijän itsensä hankkiman koulutuksen kokonaan tai osittain, koulutusta ei pidetä tätä pykälää sovellettaessa työnantajan järjestämänä tai hankkimana;

3) siltä osin, kun työnhakija osallistuu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 a luvussa tarkoitettuun muutosturvakoulutukseen;

4) siltä osin, kun opinnot ovat osa työllistymistä edistävää palvelua.

10 b §

Lyhytkestoiset opinnot

Työnhakijan oikeutta työttömyysetuuteen ei ratkaista 10 ja 10 a §:n perusteella, eivätkä opinnot vaikuta hänen oikeuteensa saada työttömyysetuutta, jos:

1) työnhakija on täyttänyt 25 vuotta ennen opintojen alkamista;

2) opintojen muodostaman kokonaisuuden kesto tai opintojen jäljellä oleva kesto on yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna enintään kuusi kuukautta; ja

3) opinnot antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan työnhakijan aiemmin harjoittamiin opintoihin vain, jos opintojen todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Rajoitus ei koske työsuhteen tai 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettujen taloudellisen etuuden jaksotuksen aikana aloitettuja taikka työvoimakoulutuksena harjoitettuja opintoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan uudelleen, kun mainitussa momentissa tarkoitettujen opintojen kesto on päättyneet ja henkilö on sen jälkeen täyttänyt työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevan työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisaika on alkanut alusta, jolle aiempien opintojen kesto on ollut yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna enintään kolme kuukautta.

13 §

Ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta vailla olevan nuoren oikeus työttömyysetuuteen

Alle 25-vuotiaan nuoren, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (*koulutusta vailla oleva nuori*), on tullut hakea edellisessä syyslukukaudella alkavia opintoja koskevassa haussa vähintään kahta opiskelupaikkaa, joiden opiskelijaksi ottamisen perusteet hän täyttää. Opinnot voivat olla tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta tai ainoastaan peruskoulun oppimäärän suorittaneella 10 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja lukio-opintoja. Koulutukseen hakeutumisvelvollisuutta ei voi täyttää hakeutumalla työvoimakoulutukseen. Syyslukukauden katsotaan alkavan 1 päivänä syyskuuta.

Koulutusta vailla olevalla nuorella ei ole oikeutta työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen:

---

2) siitä lukien, kun hän ilman pätevää syytä jättää aloittamatta muulloin kuin syyslukukaudella alkavan peruskoulun tai lukion jälkeisen, tutkintoon johtavan ammatillisia valmiuksia antavan

Eduskunnan vastaus EV 220/2022 vp

koulutuksen tai muulloin kuin syyslukukaudella alkavat 10 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettut lukio-opinnot;

3) keskeyttämisestä lukien, jos hän on ilman pätevää syytä keskeyttänyt peruskoulun tai lukion jälkeisen, tutkintoon johtavan ammatillisia valmiuksia antavan koulutuksen tai 10 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettut lukio-opinnot taikka vastaavat opinnot ulkomailla.

---

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

2 §

Työmarkkinatuen odotusaika

Odotusaikaa ei aseteta, jos:

---

2) päätoimiset opinnot päättyvät ja opintojen ajalta on maksettu työttömyysetuutta 2 luvun 10 b §:n perusteella;

Odotusaika ei kulu eikä odotusajasta 3 momentista poiketen vähennetä työmarkkinoilla oloa:

1) päätoimisen opiskelun, siihen liittyvän lomajakson tai eri oppilaitosten välisen lomajakson aikana, ellei työnhakijalle ole maksettu kyseessä olevalta ajalta työttömyysetuutta 2 luvun 10 b §:n perusteella;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Työnhakijan opintoihin, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lain 2 luvun 10 a §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin, jos työnhakijan työttömyys on alkanut tämän lain voimaantulon jälkeen.

Lain 2 luvun 10 b §:n 3 momenttia sovellettaessa otetaan huomioon työnhakijan aiemmat opinnot, joiden ajalta hänellä on ollut oikeus työttömyysetuuteen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 luvun 10 a §:n perusteella.

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohta, 2 luvun 7 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 luvun 6 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1379/2021, sekä
lisätään 2 luvun 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1397/2021, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *työttömällä* henkilöä:

c) joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvun 10 §:ssä tarkoitettu päätoiminen opiskelija tai jolla on oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä mainitun luvun 10 b §:n perusteella;

2 luku

Työnhakijan palveluprosessi

7 §

Työnhakukeskustelua ja täydentävää työnhakukeskustelua koskevat poikkeukset

Vaikka työnhakija olisi työtön tai työttömyysuhan alainen, työnhakukeskustelua ja 6 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua täydentävää työnhakukeskustelua ei järjestetä, jos työnhakija:

2) ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (*koulutusta vailla oleva*) ja hän opiskelee omaehtoisia opintoja 6 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettulla tavalla työttömyysetuudella tuettuna arviolta yli kuukauden;

Vaikka työnhakija olisi työtön tai työttömyysuhan alainen, 6 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua täydentävää työnhakukeskustelua ei järjestetä, jos työnhakija opiskelee omaehtoisia

Eduskunnan vastaus EV 220/2022 vp

opintoja 6 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitetulla tavalla työttömyysetuudella tuettuna arviolta yli kuukauden ja on suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeisen tutkintoon johtavan, ammatillisia valmiuksia antavan koulutuksen.

3 luku

Työnvälitys

6 §

Haettavien työmahdollisuuksien määrää ja tarkastelujaksoa koskevat poikkeukset

---

Ellei 1 momentista, 3 §:n 3 momentista tai 7 §:stä johdu muuta, arviolta yli kuukauden ajan 6 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitetulla tavalla omaehtoisia opintoja työttömyysetuudella tuettuna opiskelevan koulutusta vailla olevan työnhakijan työllistymissuunnitelmaan tulee sisällyttää opintojen ajalle kolmen kuukauden tarkastelujaksot, joista kunkin aikana työnhakijan tulee hakea kolmea työmahdollisuutta. Työnhakuvelvollisuuteen sovelletaan 1 momenttia sekä 3 ja 7 §:ää siitä lukien, kun työnhakijalle on järjestetty 2 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu työnhakukeskustelu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Työnhakijan palveluprosessiin ja työnhakuvelvollisuuteen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos työnhakijan työttömyysetuudella tuetut omaehtoiset opinnot ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa.

Laki

työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 2 ja 12 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain (1269/2020) 2 §:n 1 kohdan c alakohta sekä 12 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 kohdan c alakohta laissa 1381/2021, 12 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 421/2021 ja 12 a §:n 2 momentti laissa 682/2022 seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 220/2022 vp

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työttömällä* henkilöä:

-----
c) joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvun 10 §:ssä tarkoitettu päätoiminen opiskelija tai jolla on oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä mainitun luvun 10 b §:n perusteella;
-----

12 a §

Työvoimapoliittinen lausunto

Kokeilualueen kunta antaa työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun työvoimapoliittisen lausunnon:

-----
2) työttömyysturvalain 2 luvun 5 a ja 10 b §:n soveltamisesta ja niissä tarkoitetuista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä;

Kokeilualueen kunta voi antaa työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun työvoimapoliittisen lausunnon mainitun lain 2 luvun:

- 1) 10 §:n 2 momentin 1—6 kohdassa tarkoitetuista opinnoista;
  - 2) 10 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitetuista opinnoista, joiden opintosuunnitelman mukainen kesto on yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna enintään kolme kuukautta;
  - 3) 10 §:n 2 momentin 7—10 kohdassa tarkoitetuista opinnoista, joiden kokonaislaajuus on vähemmän kuin kyseisessä kohdassa säädetty opintojen päätoimisuutta osoittava laajuus;
  - 4) 10 a §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 220/2022 vp

Helsingissä 12.12.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri